

Hogyan készülj?

Segédanyagok készüléshez
PÉLDÁZATOK SOROZAT

1: A terméketlen fügefa

2: A szőlőmunkások

3: Az elrejtett kincs, az igazgyönygy és a háló

4: Az irgalmas samaritánus

5: A búza és a konkoly

6: A magvető

7: A nagy vacsora

8: A talentumok

Hogyan készülj?

A TERMÉKETLEN FÜGEFA

Lk 13:6-9

Tanulmányozd
a Bibliát!

IMÁDKOZZ!

Mielőtt belekezel a szövegbe, menj Isten elé imádságban! Beszélj neki arról, hogy mivel van tele a szíved és a fejed. A kétségeidről, kérdéseidről, örömeidről.

Azután kérd Istent, hogy vezesse a gondolataidat és segítsen elmélyülni a példázatban.

Az anyag az **Edd meg ezt a tekercset...** c. könyvön alapszik. Szerk.: Dr. Siba Balázs és Dr. Thoma László Róbert

1

FOGLALD ÖSSZE A FEJEZETET!

- Készíts parafrázist: Foglald össze a saját szavaiddal az olvasottakat!
- Adj címet a fejezetnek!
- Írd újra bővítmények nélkül: Készíts olyan összegzést, amelyben csak az alany, állítmány és tárgy található.

2

SOROLD FEL A MEGFIGYELÉSEID!

Olvasd végig lassan! Időzz el a szavakon. Közben tedd fel mindig a kérdést: mit akar mondani? Írd le minden megfigyelésedet!

3

SEGÍTŐ KÉRDÉSEK

Próbálj kérdésekkel közelebb jutni! Majd keresd meg a válaszokat ezekre:

- Ki, mikor, kinek, miért mondta?
- Magyarázd meg a felbukkanó szavakat!
- Tanulmányozd a mondatok nyelvtani szerkezetét!
- Vizsgáld meg a szöveg hátterét!
- Keresd a válaszokat más textusokban!
- Olvass utána magyarázatoknak! (kommentároknak)

4

NÉZD MEG A KERESZTHIVATKOZÁSOKAT!

Kutass, hogy van-e másik igeszakasz, amely segíthet a megértésben.

5

GYŰJTS ÖSSZE LEHETSÉGES ALKALMAZÁSOKAT!

Hogyan tudod a tanítást alkalmazni az életedre nézve? Készíts listát a lehetséges alkalmazásokról!

6

JEGYEZZ LE NÉHÁNY ÖSSZEFOGLALÓ GONDOLATOT!

Menj végig ismét az első 5 lépésen, és írd meg a konklúziót a fejezetről. Illetve milyen témákról és kiknek tanítanál az adott szakaszból.

7

VÁLASSZ KI EGY SZEMÉLYES ALKALMAZÁST!

Itt visszatérhetsz az ötödik lépéshez, és a cél, hogy legyen egy személyes üzenet, amit tovább viszel és alkalmazol.

3. Háttéranyag

Fügefa - A Biblia növényei könyvből

„A füge a Szentírás elsőként említett növénye, és a szőlő után a leggyakoribb gyümölcs a Bibliában. Évezredek óta fontos táplálék, ott van az egyszerű nép és a királyok asztalán is. A füge hosszan érik, az ősszel még éretlen, zöld termések télen a fán maradnak, majd a következő év júniusában érnek be, míg a tavasszal fejlődésnek induló gyümölcsök nyár közepétől őszig szüretelhetők.

Gyógyhatása is ismert volt, termése enyhén hashajtó hatású, aszalt gyümölcsét sebek és kelések kezelésére használták. A Biblia is ír erről Ezékiás király gyógyítása kapcsán:

„Majd ezt mondta Ézsaiás: Hozzatok egy csomó préselt fügét! Odavitték és a kelevényre tették, a király pedig életben maradt.” (2Kir 20,7)”

„A füge és a fügefa közel 63-szor fordul elő a Szentírásban. Jelentőségét az is bizonyítja, hogy az Ótestamentumban az olajfa és a szőlő után a leggyakrabban említett gyümölcs. Lukács evangéliumában egy terméketlen fához hasonlítja a meg nem tért embert. (Lk 13,6-9)

A példázatban szereplő fügefa nem rossz gyümölcsöt termett, hanem egyáltalán nem termett semmilyen gyümölcsöt. A fiatal fügefa csak évek múlva kezd teremni. Ha az ember megtér, és még nincs rögtön gyümölcs, az még nem olyan nagy gond, de ha évek múltán sincs az életében változás, gyümölcs, akkor már baj van. A gazda ad haladékot, esélyt a fának, hátha terem jövőre, de az idő egyszer csak lejár.

Ezt fejezi ki a terméketlen fügefa elátkozása is. (Mt 21,18-20) Jézus jelként tette amit tett. A fát azért nevelik, hogy gyümölcsöt adjon. A fügefának az a különös tulajdonsága, hogy már kora tavasszal, amikor „még nincs fügeérés ideje” (Mk 11,13), látszanak az áttelelő, pici sötétzöld fügék, és őszig fokozatosan és folyamatosan egészen érett fügét, félig érettet, meg kicsi zöld termést is. Ha tehát egy lombos fán egyáltalán semmiféle fügekezdemény nincs, az már nem fog teremni. Ilyen az üres vallásosság, akkor ott Izraelben, és ma itthon is. Üzemelt a Templom, zarándokok százezrei fordultak meg Jeruzsálemben, de Izrael élete gyümölcstelen volt, hiányzott a lélekből jövő istendicsőítés és hálaadás, az őszinte imádság és a másokért való, szolgáló élet. “

A példázat magyarázata

A példázat mondanivalója a következő:

A megsemmisítő ítélet előtt még egy utolsó kegyelmi idő kezdődött el. Izraelnek szól a figyelmeztetés, akit az Ószövetség többször hasonlít fügefához.

- Hós 9,10
- Mik 7,1-4
- Jer 8,13
- Jer 29,27

A példázatnak bizonyos értelemben folytatása a Mk 11,12-14,21; Mt 21,18-20, a fügefa elátkozása, amelyet Lukács nem közöl.

Biblia, Magyarázó jegyzetekkel, Kálvin Kiadó, Budapest, 1996.

Hogyan készülj?

EZÉKIEL

Mt 20:1-16

Tanulmányozd
a Bibliát!

Az anyag az **Edd meg ezt a tekercset...** c.
könyvön alapszik. Szerk.: Dr. Siba Balázs és Dr.
Thoma László Róbert

Ez a bibliatanulmányozó módszer **5 lépésből** áll! Először olvasd végig, kétszer, háromszor a történetet, tarts csendet, és keresd meg azt a 2-3 igeverset ami különösen megszólít. Azután menj végig mindegyikkel külön, külön, ezen az öt lépésen!

Bibliai vers	1. Személyes parafrázis Írd át a saját szavaiddal a szöveget!	2. Kérdések, válaszok, észrevételek Írd fel a saját kérdéseid, és válaszold meg! Írd fel minden meglátásodat!
3. Kereszthivatkozások Keress más igéket, történeteket, amik ehhez kapcsolódnak!	4. Értelmezés, meglátások Bármilyen szó, kifejezés, szóösszetétel ami eszedbe jut!	5. Lehetséges személyes alkalmazás Hogyan tudod ezt a saját életedben kézzelfoghatóvá tenni?

IMÁDKOZZ!

Mielőtt belekezel a témába, menj Isten elé imádságban! Beszélj neki arról, hogy mivel van tele a szíved és a fejed. A kétségeidről, kérdéseidről, örömeidről. Azután kérd Istent, hogy vezesse a gondolataidat és segítsen elmélyülni a példázatban.

Háttéranyag

“A gazda mint általában, Istenre utal; de éppen úgy jelentheti Krisztust is, a világ ítélő bíróját. A **munkások felfogadása** (mint maga az időszámítás is) napkeltével („az első óra”) kezdődik. A napszám összege egy dénár ezt nem egyszerűen megszabja a gazda, hanem **megalkuszik** benne **a munkásokkal**. Más a helyzet a **következő csoporttal**, amelyet reggel kilenc óra tájban fogad fel a gazda, nyilván **szánalomból, mert látja, hogy nincs munkájuk**: ezeknek csak annyit ígér, hogy méltányos bért kapnak. Ezek azért **nem is alkusznak**, mert úgyis elveszettnek érzik már a töredék-napot, és örülnek, ha valamit mégis vihetnek haza családjuknak. Későbbi órákban csak akkor szokás munkásokat felfogadni, ha sürgős munka van, ilyesmit azonban a példázat nem említ. Ugyanez áll a déli tizezenkettőkor és délután háromkor felfogadottakra, az ábrázolás itt egészen vázlatos is. Ha a gazda eddigi magatartása képtelennek hatott, akkor igazán annak hat most **utolsó gesztusa: az utolsó órára még mindig fogad fel munkásokat, még ha ezekhez az előbbi rövid ígélet sem hangzik el a bérre nézve**. Egyre világosabb, hogy a képen átüt a tartalom: **nem a Jézus korabeli munkaviszonyokról akar beszélni a példázat, hanem Isten országáról**. A munkabéreket a nap elteltével szokták Izráelben kiadni, főképpen ha a munkások is kívánták. Itt is így történik. A bérelszámolás nyilván a végső nagy ítéletre való emlékeztetés, de a tisztartó személyének nincs önálló jelentősége benne, csupán a képet színezi. A bérfizetés alkalmával megfordul a munkások sorrendje: ennek az ábrázolástechnikai eszköznek segítségével válik világossá a példázat tartalma. Az utolsók megkapják a teljes bérösszeget, de az elsőek ezen az alapon hiába reménykednek nagyobb összegben: ők is csak azt kapják. **A jutalmazás: nem teljesítmény szerint történik, hanem Isten kegyelmes akarata szerint**. Amikor Isten így jár el, **senkit nem károsít** az egész időt végigdolgozott szolgákkal így, „alkudott” a szegődtetéskor. [...] Végül azt is meg kell értenünk a példázatból, hogy az embernek a legnagyobb jutalom az, ha „kezdettől” Isten országának munkása lehet: amit ezen túl kap, az Isten irgalmas gondoskodása, amellyel életét megtartja (a képben maradva az a kérdés ez, hogy vajon azoknak volt-e nehezebb dolguk, akik izzadva dolgoztak ugyan egész nap, de tudták, hogy meglesz a megélhetésük; vagy azoknak, akik szorongva ácsorogtak munkára várva, de egyre reménytelenebbé vált a helyzetük, és egyre kevésbé hitték, hogy tudnak ezen a napon kenyeret adni éhező családjuknak).”

Jubileumi kommentár

Az 1972-es változat új kiadásából

Igazságtalan bérezés

“Jézus történetében a szőlősgazda meglehetősen igazságtalanul szabja meg a munkások bérét. Példázata Isten kegyelméről szól, amelyet nem lehet úgy kiszámolni, mint a napi bért. A kegyelmet Isten nem fizetségül, hanem ajándéku adja. Az aki élete végén tér Istenhez) például a lator a kereszten), ugyanabban a kegyelemben részesül, mint az, aki gyerekkora óta követi Istent. Ha irigykedünk mások “meg nem érdemelt” jutalmára, nem tudunk örülni a magunkénak.”

Magyarázatos Biblia, Philip Yancey és Tim Stafford jegyzeteivel, Harmat - Veritas Kiadó, 2014.

Hogyan készülj?

AZ ELREJTETT KINCS, AZ IGAZGYÖNYG ÉS A HÁLÓ

Mt 13:44-52

Tanulmányozd a Bibliát!

IMÁDKOZZ!

Mielőtt belekezel a fejezetbe, menj Isten elé imádságban! Beszélj neki arról, hogy mivel van tele a szíved és a fejed. A kétségeidről, kérdéseidről, örömeidről. Azután kérd Istent, hogy vezesse a gondolataidat és segítsen elmélyülni a példázatban.

Az anyag az **Edd meg ezt a tekercset...** c. könyvön alapszik. Szerk.: Dr. Siba Balázs és Dr. Thoma László Róbert

Olvasd el legalább ötször a fejezetet a Bibliából! (Célszerű különböző fordításokban.)

1 KIESZELT CÍM

Adj egy rövid leíró címet! * de tényleg rövidet!

2 KIEMELT TARTALOM

Írd le, foglald össze, fogalmazd át, körvonalazd vagy készíts listát a fejezet legfontosabb pontjairól. Ne magyarázd meg, csak jegyzeteld le!

3 KÖZPONTI SZEMÉLYEK

Sorold fel a fejezet legfontosabb személyeit. Tegyé fel hasonló kérdéseket: Kik a főbb emberek a fejezetben? Miért vannak benne? Mi a különleges bennük? Ha személyes névmások vannak a fejezetben, lehet azzal egy előző személyre utalnak.

4 KIVÁLASZTOTT VERS

Válassz ki egy verset, amely összefoglalja az egész fejezetet, vagy ami személyesen megszólított.

5 KULCSSZAVAK

Írd le a fejezet alapvető szavait!

6 KIHÍVÁSOK

Sorold fel a fejezettel kapcsolatos nehézségeidet! Van olyan állítás, amit nem értesz? Van olyan probléma vagy kérdés, amit mélyebben szeretnél tanulmányozni?

7 KERESZTHIVATKOZÁSOK

Nézz meg más igeverseket, amelyek segíthetnek a fejezet jobb megértésében.

8 KRISZTUS ÉSZREVÉTELE

Ahogy tanulmányozod a fejezetet, figyelj azokra az állításokra, amelyek kijelentenek valamit Jézus Krisztusról, a Szentlélekről vagy az Atyaistenről. Mit tanít Krisztus természetéről ez a fejezet? Istennek milyen tulajdonságait mutatja meg?

9 KÖZPONTI TANÍTÁSOK

Miért szeretné Isten, hogy ez a szakasz benne legyen a Bibliában? Mit szeretne tanítani nekem a fejezeten keresztül?

10 KÖVETKEZTETÉS

Hogyan alkalmazható ez az igazság rám személyesen? Mit fogok ezekkel kezdeni?

Háttéranyag

A nagy vontatóháló példázata.

A konkoly és búza példázatának alapgondolata ismétlődik, új megvilágításban. Maga a kép szemléletes, nem is szorul magyarázatra. A nagy vontatóhálót (sagéné) a part mentén vagy a mélyben több halászhajóról merítették a tenger alá, elindultak vele egy irányban, és amikor érezhető volt, hogy megtelt, akkor kivonták a partra. A példázat megértésében a legfontosabb mozzanatok ezek: Isten országának ügye a mennyből nézve világos, csak: a földön homályos és titokzatos, azok között, akik dolgoznak benne; a halászat folyamata közben nincsen idő a halak válogatására: az Isten országában végzett szolgálat nem fér össze az ítélezés magatartásával, vagy szolgál az ember, vagy ítélezik.

A példázatos tanítás befejezése.

Jézus záró és összefoglaló kérdése nyilván valamennyi példázatra vonatkozik, és a kérdező Mester elfogadja a tanítványok válaszát. Ezt a választ egy példázattal értékeli, amelynek lényege az, hogy az Írások igazi ismerője az, aki engedelmesen őrzi a megszentelt hagyományokat, de egyúttal készségesen vállalja a Krisztusban adott újat (kaina, palaia már a képen túlmutat, és közvetlenül Isten országa valóságához kapcsolódik: nem akarja közelebbről meghatározni, hogy miféle foglalkozású ember az oikodespotés, és milyen „raktár” a thesauros).

Jubileumi kommentár

Az 1972-es változat új kiadásából

A kincs és az igazgyöngy

Mindkét példázat azt tanítja, hogy Isten országába csak úgy juthat el az ember, ha mindenét odaadja érte. Az elsőben az a hangsúlyos, hogy a földműves véletlenül jut hozzá a kincshez, de azután „legitim” módon akar tulajdonosává lenni ezért megveszi a földet. A második példázat hangsúlya arra esik, hogy a kincs megtalálója foglalkozásszerű keresés közben talál rá a drágagyöngyre, de a következtetést ugyanúgy kell levonnia, mint a példázatbeli földművesnek: mindenét el kell adnia, hogy övé lehessen a drága kincs.

Jubileumi kommentár,

Az 1972-es változat új kiadásából

Hogyan készülj?

AZ IRGALMAS SAMARITÁNUS

Lk 10,25-37

Tanulmányozd
a Bibliát!

Fontos, hogy mielőtt belekezdész a bibliológ módszerének elsajátításába kapcsolódj magához a bibliai történethez! Olvasd el, elmélkedj rajta, imádkozz! Használd akár a korábban kiküldött járom bibliatanulmányozó módszer egyikét vagy a saját bibliatanulmányozási szokásodat!

IMÁDKOZZ!

Mielőtt belekezdész menj Isten elé imádságban! Beszélj neki arról, hogy mivel van tele a szíved és a fejed. A kétségeidről, kérdéseidről, örömeidről. Azután kérd Istent, hogy vezesse a gondolataidat és segítsen elmélyülni a példázatban.

Az irgalmas samaritánus

„Ez az igazi kérdés! **Kinek lehet igénye arra, hogy figyelemre méltassam, tiszteljem, és ha bajba jut, segítsek rajta?** Ezt a kérdést Izraelben az idők során egyre inkább korlátozó értelemben válaszolták meg (→ felebarát). Jézus korában a felebarát a gyakorlatban hittestvért vagy politikai-vallási értelemben „eszmétársat”, pártbeli társat jelentett. A most következő példatörténetben Jézus tudatosítja ezt a veszélyes beszűkülést, és egyben ki is bővíti a fogalmat egy eddig ismeretlen értelemben. Éppen a **vallásilag buzgók** kerültek (és kerülnek) veszélybe, azért, mert **a szükségben levő embert** a hitbeli és a törvénnyel kapcsolatos kérdések miatt folytatott harcokban és **elhatárolódásokban már nem veszik észre**, esetleg, látva helyzetét, nyugodtan továbbmennek vagy kikerülik őt. Így éppen a zsidó törvény által eredetileg megkívánt emberség szenved csorbát. Ezt a tipikusan helytelen kegyességi magatartást ábrázolja és kritizálja élesen Jézus a pap és a → lévita alakjában. A samaritánusokat (→ samáriai) minden zsidó vallási párt egyformán gyűlölte és megvetette.

Ezért, ha a történet szerint éppen egy **samaritánus** teszi most egyedül a jót, az azt jelenti, hogy **azon a körön kívül, amely büszkén tartja magát Isten népének, vannak ám más emberek**, akik jobban betöltik Isten akaratát, mint ők.”

Biblia, Magyarázó jegyzetekkel, Kálvin Kiadó,
Budapest, 1996.

A bibliológ egy olyan közös bibliaolvasási módszer, amelyben **a résztvevők nemcsak hallgatják a bibliai történetet, hanem bele is lépnek egy-egy szereplő helyébe.** A vezető felolvas egy rövid szakaszt a Bibliából, miközben megáll a történet egy pontján, és megszólít egy szereplőt. A résztvevők a kiválasztott szereplő nevében, az ő helyzetéből válaszolnak a feltett kérdésre. **A vezető** ezek után **visszhangozza a választ**, vagyis röviden, saját szavaival visszamondja azt, amit a résztvevő mondott. Így a válasz mindenki számára hallhatóvá válik, és a csoport együtt gondolkodhat tovább.

A bibliológ **célja** nem az, hogy megtaláljuk az egyetlen helyes választ, hanem az, **hogy közelebb kerüljünk a bibliai szöveghez, és megértsük, mit élhettek át a történet szereplői.** A módszer lényege, hogy a résztvevők a saját érzéseikkel, gondolataikkal és tapasztalataikkal kapcsolódjanak a történethez, miközben végig tiszteletben tartjuk magát a bibliai szöveget.

Fontos, hogy a bibliológban nincs rossz válasz, és a megszólalás nem kötelező. Aki szeretne, hangosan válaszolhat, aki pedig inkább csendben maradna, az is teljes értékűen részt vehet. A vezető feladata az, hogy **biztonságos, figyelmes keret** adjon a közös gondolkodáshoz.

A bibliológot általában egy rövid bevezetés előzi meg, amely segít időben és térben is „belépni” a bibliai világba. Ezután következnek a szerepek, a kérdések és a visszhangok. A végén fontos a kiléptetés: a csoportnak vissza kell érkeznie a jelenbe, majd érdemes a teljes bibliai szakaszt újra felolvasni. **Ha van rá idő, a végén rövid reflexió vagy beszélgetés is követheti.**

1 PROLÓGUS: KAPU A TÖRTÉNETHEZ

A cél nem az elméleti oktatás, hanem a résztvevők és a szöveg közötti intim kapcsolat megteremtése.

- **A belépési küszöb csökkentése:** Fontos, hogy a fiatalok ne érezzék magukat vizsgázó helyzetben. A prolóógus kíváncsiságot ébreszt és biztonságos teret teremt.
- **Alapszabályok tisztázása:**
  - „Nincs rossz válasz”: Minden érzés és gondolat érvényes, ami a szerepben születik.
  - „Nem kötelező megszólalni”: A csendes jelenlét is aktív részvétel.

- **Szerepfelvétel:** Az ifivezető világos instrukcióval segíti a szerepbelépést (pl.: „Te most az az utazó vagy, aki a földön fekszik a Jerikó felé vezető úton”). A jelenetbe helyezkedést kortörténeti infókkal segítjük (pl. mit jelentett akkoriban az irgalmas samaritánus kívülállósága).

2 INTERJÚZTATÁS ÉS VISSZHANG: A „KIHANGOSÍTÓ” FUNKCIÓ

Az ifivezető nem tanár, hanem kísérő, aki segít felszínre hozni a résztvevők megéléseit.

- **A Visszhang-technika:** Minden választ az ifivezető megismétel (visszhangoz). Ezzel elismeri annak fontosságát és „kihangosítja” a csoport számára. Az ifivezető ilyenkor „én-te” váltást végez: „te” megszólítással kérdez, de a visszhangot már a résztvevő „én” helyzetéből mondja ki, mellette állva.
- **Interjútechnika:** Ha egy válasz nem egyértelmű, az ifivezető „riporterré” válik.
  - Szembehelyezkedik a kérdezettel, nyitott kérdést tesz fel (pl.: „Miért döntöttél úgy, hogy inkább átmész az út túloldalára?”).
  - Kerüli az irányítást, a javítást vagy a spekulációt. Nem győzköd, hanem segít kifejezni a már elindult gondolatot.
  - Fontos: Soha ne az első megszólalót interjúztasd meg hosszan, várd meg a bizalmi légkör kialakulását!

3 EPILOGUS ÉS SZEREPLETÉTEL: VISSZATÉRÉS A JELENBE

A foglalkozás végén elengedhetetlen a szerepek tudatos levetése, hogy a fiatalok visszanyerjék saját identitásukat. Senkit nem hagyunk „az út szélén fekvő” vagy a „pap szerepében”.

- **Visszaérkezés:** Világosan kimondjuk a neveket: „Ismét a saját neveteken vagytok jelen, magunk mögött hagyjuk az utat.”
- **Záró olvasat:** A történetet most teljes egészében újra felolvassuk. Ilyenkor a korábban „eljátszott” szerepek miatt a mondatok új, mélyebb jelentést kapnak.
- **Érzelmi védelem:** Ha a biblíológ nehéz érzéseket hozott fel (pl. bűntudat a továbbhaladás miatt), az ifivezető tisztázza: ezek a szerep érzései voltak, de az élmény értékes felfedezés marad.

4 AZ IFIVEZETŐ ATTITÜDJE: A MAGYARÁZÁSI KÉNYSZER ELENEDÉSE

A biblíológ legfőbb ereje abban rejlik, hogy az ifivezető nem akarja „megmagyarázni” a példázat tanulságát. Megbízunk abban, hogy a bibliai szöveg és a fiatal személyes élettapasztalata közötti találkozás önmagában is gyógyító és tanító erejű. A kevesebb néha több: nem látványos „színészkedésről” van szó, hanem egy belső útról, ahol szívek vannak megszólítva.

Hogyan készülj?

A BÚZA ÉS A KONKOLY

Mt 13:24-30; 36-43

Tanulmányozd
a Bibliát!

IMÁDKOZZ!

Mielőtt belekezel a témába, menj Isten elé imádságban! Beszélj neki arról, hogy mivel van tele a szíved és a fejed. A kétségeidről, kérdéseidről, örömeidről. Azután kérd Istent, hogy vezesse a gondolataidat és segítsen elmélyülni a példázatban.

A S.O.A.P. bibliatanulmányozási módszer 4 lépésen keresztül segít elmélyülni egy történetben. Keress egy csendes helyet, szakíts ki egy órát az életedből, imádkozz, majd menj végig a lépéseken. (* kell hozzá egy papír és toll)

SCRIPTURE = IGE

Olvasd el a bibliai történetet háromszor lassan és figyelmesen! Írd ki azt az igét ami megszólított, vagy amit a történet kulcs igéjének gondolsz.

OBSERVATION = MEGFIGYELÉS

Figyeld meg a történet részleteit, és válaszolj a kérdésekre:

- Kérdezd meg: Ki? Mit? Hol? Mikor? Miért?
- Mit veszel észre a szövegben? Mit tanít ez Istenről, az emberről vagy a helyzetről?
- Mely szavak / gondolatok emelkednek ki a többi közül?
- Hogy van jelen Jézus ebben a történetben?
- Mit akar tanítani általa?

APPLICATION = ALKALMAZÁS

Gondold végig, hogyan lehet alkalmazni a saját életedben a felismert bibliai igazságot!

- Mit üzen Isten számodra? Van valami, amit meg kell változtatnod, vagy tenned kell?
- Írj le egy konkrét lépést, amit megtehetsz ezzel kapcsolatban!

PRAYER = IMA

Írj egy imát, amelyben reflektálsz arra, amit tanultál, és kéred Isten segítségét az alkalmazáshoz.

Háttéranyag

“A konkoly példázata Máténál a Mk 4,26–29 helyén áll. **Mindkét példázatban ott található az éjszaka és az alvás mozzanata.** Mégis abban, amit erről az időről kifejtnek, különböznek egymástól (és kiegészítik egymást). Máté példázatához: az, amit az egyik (egy ember) megtett, amennyiben jó magot vetett a földjébe, nem hagy aludni egy másikat, az ő ellenségét. Ez kimegy éjszaka, és keresi annak lehetőségét, hogy az első munkáját tönkretegye. Érdekes az az ellentét, amely az első ember szolgáinak felindultsága, érthető buzgalma és Uruk rezzenetlen nyugalma és higgadtsága között fennáll. Ő ugyanis, úgy tűnik ismeri ellenségét, és semmi mást nem várt tőle. Ahelyett, hogy idegessé lenne, és valami meggondolatlanságot cselekedne (önmagában teljesen szokásos volt a gyomlálás), úgy rendelkezik, hogy semmit sem kell tenni. **Az aratás biztos,** és akkor lehet majd bizonyossággal különbséget tenni aközött, ami az egyik és a másik vetésből sarjadt. (A példázat gyomnövénye, **a konkoly [Agrostemma githago] csak akkor különböztethető meg a búzától, ha fekete gyümölcsét meghozza.** Aratáskor szokás volt a gyomot, dudvát kiválogatni és szintén begyűjteni, mert a fában szegény Palesztinában tüzelőanyagként használták.) – A példázat mindenkihez szól (vö. 2k. v.), **meg akarja nyitni a szemet Isten felülmúlhatatlan hatalmának meglátására** (gazda vö. 21,33), amely minden félelmet, aggodalmaskodást és abból fakadó hamis, végső soron csak ártalmas, önmagában bízó buzgólkodást megtilt: **a jó magot elvetették, és az megtermi a maga gyümölcsét.** Senki ne bizonytalanítson el az eljövendő és már jelen lévő Isten uralmába vetett hitében a „konkoly” látványa, mely gyakran éppen ott hajt ki, ahol jó mag (a mennyek országa → országnak igéje; vö. 18. v.) lett vetve. **Aki elvetette ezt a jó magot, az a termést is betakarítja,** „az ellenség” minden zavaró művelete ellenére; hogy mi lett abból a vetésből, az ítéletkor válik el.

A 24. v. bevezetése: hasonló a mennyek országa megfelel egy akkoriban szokásos rövidítő kifejezésmódnak. Az értelme: „Úgy van ez a mennyek országával, mint a...”; ez az értelme a 18,23; 22,2; 25,1-ben is.”

A búza és a konkoly

“A példázat megértésére két túlzó, hiperbolikus mozzanat vezet el: az egyik az, hogy a vetés teljesen ki van szolgáltatva az emberek önkényének: éjjel senki sem vigyáz rá, mindenki azt tesz vele, amit akar; azonkívül a megszokottól eltérően nem a vetőmag minősége miatt kerül konkoly a vetésbe, hanem ellenséges mesterkedések következtében.”

“A farizeusi teológia legfőbb programjáról tehát kitűnik, hogy Isten országának építése helyett csak Isten országát rombolja, mert ítélkezésének türelmetlenségével azt idézi el, hogy a rossz irtásával együtt a jót is semmivé teszik azok, akik ezen az úton járnak.”

Jubileumi kommentár,
Az 1972-es változat új kiadásából

Hogyan készülj?

A MAGVETŐ

Mt 13:1-23

Tanulmányozd
a Bibliát!

IMÁDKOZZ!

Mielőtt belekezdesz menj Isten elé imádságban! Beszélj neki arról, hogy mivel van tele a szíved és a fejed. A kétségeidről, kérdéseidről, örömeidről. Azután kérd Istent, hogy vezesse a gondolataidat és segítsen elmélyülni a példázatban.

Elmélyülés a Bibliai szakaszban imádságon keresztül. Ez az anyag az **ignáci szemlélődés** módszerén alapszik.

1 RÁHANGOLÓDÁS AZ IMÁDSÁGRA - kb. 5-10 perc

- Olvasd el a szakaszt, háromszor! Figyelj rá az értelmeddel és a szíveddel is!

2 IMA - kb. 30 perc

- Helyezkedj el kényelmesen! Figyelj rá, hogy hogyan vagy most jelen ebben az imádságban.
- Mondd el a bevezető imát: *"Uram add, hogy ezt az időt egészen Neked tudjam adni mindazzal, amim van és aki vagyok. Legyen ez a Te dicsőségedre, tiszteletedre és szolgálatodra."*
- Idézd fel az evangéliumi történetet, a helyszínt.
- Kérd Istent: hogy megismerhesd a szeretetét és megerősödhess benne!
- Képzeld el magad úgy, mint aki ott van a történetben, mint aki az események részese vagy egy külső szemlélő. Mindent láatsz te is, hallasz, tapasztalsz. Haladj végig magadban a történeten.
- Időzz el ott, ahol leginkább megérintve érzed magad. Figyeld meg, ahogyan a jelenlévő Isten megérint és formál az adott szakaszon keresztül.
- Ami megérintett arról kezdj baráti beszélgetésbe Jézussal. Légy nyitott arra, ahogyan Jézus válaszol neked.
- Fejezd be a Miatyánkkal!

3 VISSZATEKINTÉS - kb. 8-10 perc

- Mely szó, mondat, kép hatott rád leginkább?
- Mi ragadott meg Jézus személyében, vagy abban ahogyan a Szent megmutatkozott?
- Mit ismertél meg Istenből, mit érzékeltél Felőle?
- Mihez szeretnél visszatérni?

Lehetőleg írásban válaszolj ezekre a kérdésekre.

Háttéranyag

“Isten országáról úgy szólnak, mint ami eljövendő, de Krisztusban már jelen van. **A példázatos tanítás célja kettős: egyrészt magyaráz és megvilágít**, amikor Isten országának dolgait földi viszonylatokhoz hasonlítja; **másrészt elrejt a mélyebb értelmet**, és ezzel próbára teszi hallgatóit. Csak azok értik meg, akik szívük szerint egyetértenek az összehasonlításban világossá váló tartalommal. A példázatnak, mint általában a hasonlatnak, három eleme van: a tartalom, a képanyag és a kettő közös vonása: ez utóbbi szabja meg a példázat érvényességi körét, így a példázatok magyarázatában nem mehetünk túl ezen a körön, mert akkor magyarázat helyett belemagyarázást adunk. (...)”

‘Első példázatát bevezetés nélkül, egyszerű szavakkal, de sajátos prófétai lendülettel mondja el Jézus. A példázat megértéséhez tudnunk kell, hogy **Palesztinában csak a vetés után szántottak, és nem boronáltak**. Ezért vet a magvető az útra is: szántáskor visszaszerzi a jövő évi vetés számára az önkényesen kitaposott ösvényt. Ezért vet a sziklás földre is: csak szántáskor tűnik ki, hogy nagyon vékony földréteg van csupán a palesztinai talajban mindenütt jelen levő szikla fölött. Ezért vet a tövises gyomnövények közé is: arra számít, hogy szántáskor ezeket beleforgatja a földre. A „normális” vetési mód ábrázolásában a példázatnak az a vonása mutatkozik meg, hogy **sokszor ott van a legfontosabb mondanivalója, ahol a megszokottól elütő, túlzó mozzanatot tartalmaz**. Túlzás az, hogy mennyire kevés mag jut a terméshez szükséges jó földre. **Túlzás az is, hogy ezek a magvak milyen hihetetlenül nagy termést hoznak**. A befejezés ünnepélyes: Jézus tanításának egyedülálló jelentőségét emeli ki, amelynek eszkatológikus élet itt ebbe az ősi, Izráel számára annyira sokatmondó képbe öltöztette. (...)’

“Mag és föld, **az ige és az ígét hallgató ember szíve elválaszthatatlan** egység ebben. Az **útra hullott mag** sorsa arra utal, hogy van, aki meghallja ugyan az ígét, de **a démoni erők nem engedik, hogy meggyökerezék** szívükben, az igehallgatásnak semmilyen eredménye nincs. A **sziklás talajra hullott mag** sorsa arról szól, hogy a **felszínes** hallgató nagy örömmel hallgatja az ígét, de **nincsen benne tartós hatása**: a legelső próba hatására hűtlenné válik a hallottakhoz. A **tövises** magva a felnövő új vetéssel együtt kél ki, és elfojtja ezt: **így fojtja el az aggodalmaskodás vagy földi jólét hajszolása a hallott ígét** azokban, akik ilyen utakon járnak. A **jó földre** hullott mag azt az esetet példázza, amikor **az ige fogékony, engedelmes szívre talál**, és ezt eredménye, a gazdag, túláradó bőségű termés igazolja.”

Jubileumi kommentár,

Az 1972-es változat új kiadásából

A magvető példázata

“Mindezekből azt kell megérteniük a hallgatóknak, hogy Isten országa elenyészően jelentéktelen földi kezdet után jut majd el csodálatos mennyei hatalmára és dicsőségére. Ha nagyon kicsinek és erőtlennek látszik Isten országa földi életünk idején, akkor sem szabad csüggednünk: Isten szabta eléje ezt az utat.”

Jubileumi kommentár,

Az 1972-es változat új kiadásából

Hogyan készülj?

A NAGY VACSORA

Lk 14:15-24

Tanulmányozd
a Bibliát!

IMÁDKOZZ!

Mielőtt belekezel a tanításba, menj Isten elé imádságban! Beszélj neki arról, hogy mivel van tele a szíved és a fejed. A kétségeidről, kérdéseidről, örömeidről. Azután kérd Istent, hogy vezesse a gondolataidat és segítsen elmélyülni a példázatban.

Az anyag az **Edd meg ezt a tekercset...** c. könyvön alapszik. Szerk.: Dr. Siba Balázs és Dr. Thoma László Róbert

1 FOGLALD ÖSSZE A FEJEZETET!

- Készíts parafrázist: Foglald össze a saját szavaiddal az olvasottakat!
- Adj címet a fejezetnek!
- Írd újra bővítmények nélkül: Készíts olyan összegzést, amelyben csak az alany, állítmány és tárgy található.

2 SOROLD FEL A MEGFIGYELÉSEID!

Olvasd végig lassan! Időzz el a szavakon. Közben tedd fel mindig a kérdést: mit akar mondani? Írd le minden megfigyelésedet!

3 SEGÍTŐ KÉRDÉSEK

Próbálj kérdésekkel közelebb jutni! Majd keresd meg a válaszokat ezekre:

- Ki, mikor, kinek, miért mondta?
- Magyarázd meg a felbukkanó szavakat!
- Tanulmányozd a mondatok nyelvtani szerkezetét!
- Vizsgáld meg a szöveg hátterét!
- Keresd a válaszokat más textusokban!
- Olvass utána magyarázatoknak! (kommentároknak)

4 NÉZD MEG A KERESZTHIVATKOZÁSOKAT!

Kutass, hogy van-e másik igeszakasz, amely segíthet a megértésben.

5 GYŰJTS ÖSSZE LEHETSÉGES ALKALMAZÁSOKAT!

Hogyan tudod a tanítást alkalmazni az életedre nézve? Készíts listát a lehetséges alkalmazásokról!

6 JEGYEZZ LE NÉHÁNY ÖSSZEFOGLALÓ GONDOLATOT!

Menj végig ismét az első 5 lépésen, és írd meg a konklúziót a fejezetről. Illetve milyen témákról és kiknek tanítanál az adott szakaszból.

7 VÁLASSZ KI EGY SZEMÉLYES ALKALMAZÁST!

Itt visszatérhetsz az ötödik lépéshez, és a cél, hogy legyen egy személyes üzenet, amit tovább viszel és alkalmazol.

Háttéranyag

“A nagy vacsora példázata. Az utolsó példázat az előzők összefoglalása és lezárása is: Mt-féle párhuzamától eltérő összefüggésben szerepel, de amattól más eltérések is megkülönböztetik (Mt-ban inkább a példázat elején, itt a végén üt át a képanyagon a valóság). **Az egyik vendég megjegyzésére válaszol Jézus a példázattal, de** nemcsak a jelenlevőkhöz fordul vele, hanem **mindenkinek szánja**. A közbeszóló azt fejezi ki makarismos-ával, hogy megértette: Jézus előző példázatai Isten országának nagy vendégségére utalnak. **Jézus válasza** viszont **leleplezi a megszólalásban megcsendülő hamis hangot: a közbeszóló fölényes önbizalmát**, amellyel önmagát Isten országa vendégeinek társaságába sorolja. A példázatbeli vacsora a szokásokhoz híven van ábrázolva: az előzetes meghívást követi a lakoma konkrét időpontját megjelölő hívás. Itt szól a példázat arról, hogy **a meghívottak nem lesznek a nekik készített vacsora vendégei, ha bármit is fontosabbnak tartanak a meghívás haladéktalan elfogadásánál; viszont ott fognak ülni az** eredetileg nem nekik megterített asztalnál **azok, akik először nem is kaptak meghívást**, akiket a meghívottak méltatlanoknak is tartanak, kik azonban a hívást azonnal készségesen elfogadják. A kettős hívás: a város falain belül és kívül levők meghívása Izráel megvetettjeire és a pogányokra utal, ebben már az őskeresztyén misszió élményeinek lecsapódását láthatjuk.”

Jubileumi kommentár,

Az 1972-es változat új kiadásából

“Jézus egy példázattal teszi világossá a beszélőnek és minden meghívott vendégnek, hogy **az utolsó idők ünnepi vacsorájára nem a távoli jövőben kerül majd sor, hanem az most kezdődik** (sőt már megkezdődött: vö. Mk 2,15.19 magyarázata). Most már nincs idő a vágyak és elképzelések megfogalmazására, hanem **dönteni és cselekedni kell**. A nap főétkezésének a koraesti vacsora számított, és ezért igen alkalmas volt ünnepi lakomák rendezésére, ide hívtak vendégeket is. A vendégek meghívása (és a meghívások elfogadásának összegyűjtése) jóval az ünnepség kezdete előtt történt (16. v.), de **szokás volt, a megbeszélés jeleként, a megbeszélt órában még egy szolgát elküldeni a vendégekért**, aki elkísérte őket (17. v.). **Ha valaki ekkor utasította vissza a meghívást, az már mélységesen megsértette a vendéglátót**, és ez nem is nagyon fordult elő. Izráel mégis így viselkedik, visszautasítja a meghívást a vacsora órájában. A kifogást a vagyon és a család jelenti, a harmadik még csak nem is mentegetőzik (nem mehetek, ld. ezzel szemben a 26. v.-et). Valójában a „gazdag emberekről” van szó itt is, vö. 6,24k; 12,13–21.”

Biblia, Magyarázó jegyzetekkel, Kálvin Kiadó, Budapest, 1996.

A nagy vacsora

A példázatban a hivatalosak az akkori zsidóság vallási és társadalmi vezetőit jelentik, akiknek képviselői jelen vannak a farizeusok egyik vezetőjének asztaltársaságában, és Jézus tulajdonképpen hozzájuk beszél (1. v.). Ők a szent iratokból és népük hagyományaiból tudtak a meghívásról, és így számíthattak a nagy vacsora órájára. Most, amikor az itt van, bántó módon elzárkóznak előle, ezért viselniük kell a következményeket. A 24. v. a példázatbeli házigazda zárszavaként, valójában Jézus ítéleteként hangzik el kora zsidóságának mérvadó körei felett. Velük szemben az utolsó idők ünnepi lakomájának résztvevői a társadalmilag jelentéktelenek és megvetettek lesznek.

Biblia, Magyarázó

jegyzetekkel, Kálvin Kiadó, Budapest, 1996.

Hogyan készülj?

A TALENTUMOK

Mt 25,14-30

Tanulmányozd
a Bibliát!

Az anyag az **Edd meg ezt a tekercset...** c.
könyvön alapszik. Szerk.: Dr. Siba Balázs és Dr.
Thoma László Róbert

Ez a bibliatanulmányozó módszer **5 lépésből** áll! Először olvasd végig, kétszer, háromszor a történetet, tarts csendet, és keresd meg azt a 2-3 igeverset ami különösen megszólít. Azután menj végig mindegyikkel külön, külön, ezen az öt lépésen!

Bibliai vers	1. Személyes parafrázis Írd át a saját szavaiddal a szöveget!	2. Kérdések, válaszok, észrevételek Írd fel a saját kérdéseid, és válaszold meg! Írd fel minden meglátásodat!
3. Kereszthivatkozások Keress más igéket, történeteket, amik ehhez kapcsolódnak!	4. Értelmezés, meglátások Bármilyen szó, kifejezés, szóösszetétel ami eszedbe jut!	5. Lehetséges személyes alkalmazás Hogyan tudod ezt a saját életedben kézzelfoghatóvá tenni?

IMÁDKOZZ!

Mielőtt belekezel a témába, menj Isten elé imádságban! Beszélj neki arról, hogy mivel van tele a szíved és a fejed. A kétségeidről, kérdéseidről, örömeidről. Azután kérd Istent, hogy vezesse a gondolataidat és segítsen elmélyülni a példázatban.

Háttéranyag

“Egy távoli útra készülő gazda szétszítja rabszolgái között **nem jelentéktelen készpénzvagyonát** (egy szíriai talentum mintegy tízezer forint), hogy gazdálkodjanak vele visszatéréséig. Hogy ez hogyan történik, azt nem tudjuk, mert csak annyit említ a példázat a két első szolgáról, hogy vállalkozásba fogtak az összegekkel, és nyereségre tettek szert. **Nem egyszerű bankügyletről** van szó, mert ezt csupán mint jobb híján való, **végso lehetőséget** említi fel a gazda a harmadik szolgának, még ha egyébként az ókori Keleten igen magas is volt a kamatláb.

Az otthon hagyott rabszolgák az Úr érkezéséig a gyülekezetben különféle súlyú és mértékű megbízatással élő és szolgáló keresztyének. A gazda azzal is eleve számol, hogy ezek **különböző képességűek**, ezért kapnak **különböző súlyú megbízatást**. A gyülekezetben tehát mindenki más és más mértékben kapja meg a szolgálatához szükséges lelki (karizmatikus) és természeti feltételeket. A gazda visszatérése számonkérés, és ennek során kitűnik, hogy **szolgálni csak a bizalom lelkületével lehet**: akiből ez hiányzik, az lehet emberi szemmel nézve becsületes talán (a hűtlen szolga sem el nem sikkasztja, sem el nem veszi a talentumot), de valójában tiltakozik az Urával való közösségvállalás ellen, megvádolja, és lázad ellene. Helyzete azért nem válthat ki együttérzést még abból sem, aki a példázat félreértésével valóban igazságtalannak tartaná a számonkérő gazdát, mert ez a rabszolga nem tudott lélekben sem függetlenné válni gazdájától. Maga vallja be, hogy **félt tőle**, abban pedig **a gazdának van igaza, hogy félelméből rossz következtetést vont le**. Ilyen lélekkel nyilván nem lehet az egyházban élni, így a végso ítélet csak megpecsételése ennek a magatartásnak, mert aki ezen az úton jár, az maga rekesztette ki önmagát Isten népének életéből. De a számonkérés során az is kitűnik, hogy a jutalmazás ellenére, amely a **hű szolgák** leleményes (és nyilván kockázatot is vállaló) „aktivitására” válasz, **nem érdemről van szó** végsőképpen, hiszen az üzleti vállalkozást csak a szolgákra uruktól rábízott javak teszik lehetségessé. Az egyház és tagjai életében Isten munkája minden, érdemeket emlegetni tehát egyszerűen Isten egyedüli dicsőségének meglopása. (...)

29.vers: Akkor értjük jól ezt a verset, ha számolunk azzal, hogy **Jézus itt is, mint több más tanításában, az emberi együttélés valamilyen negatív jelenségét Isten országa egy-egy pozitív vonásának szemléltetésére használja fel**. Akkor értjük jól ezt a verset, ha számolunk azzal, hogy Jézus itt is, mint több más tanításában, az emberi együttélés valamilyen negatív jelenségét Isten országa egy-egy pozitív vonásának szemléltetésére használja fel.

Jubileumi kommentár,

Az 1972-es változat új kiadásából

A talentumok

“Egészen végzetes lenne, ha az ember a csekély adományra hivatkozva vagy a csekélység miatt érzett haragból – végso soron azonban csak azért, hogy nyugalma legyen, és ne kockáztasson, talán csak azért, nehogy a kezét összepiszkolja – megtagadná a buzgólkodást. Jóllehet az ilyen ember nem cselekszik vétkeken, sem könnyelműen. De őt csak a saját „üdvössége” érdekli, nem az ő Urának az ügye. (...) A hű szolgák jutalma minden esetben ugyanaz, az asztalközösségbe bocsátás az →Isten országában. Amit ez végso soron jelent, az az Isten országában és uralmában való részvétel.”

Biblia, Magyarázó

jegyzetekkel, Kálvin Kiadó, Budapest, 1996.

